

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 5P/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320201323
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Kubjatková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5320201323.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Andreou Kubjatkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: M. K., H.. XX.XX.XXXX, t.č. bytom Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, 033 01 Liptovský Hrádok, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, IČO: 37 905 546, so sídlom 022 01 Čadca, Matičné námestie 1617, dieťa rodičov matky: N. K., H.. XX.XX.XXXX, R..Č.. C. D. XXXX, XXX XX Č., a otca Q. S.B., H.. XX.XX.XXXX, C. R..Č.. V. XX, C., H., za účasti Okresnej prokuratúry, ul. 17. Novembra 1567, 022 01 Čadca, IČO: 35 996 072, v konaní na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Matičné námestie 1617, 022 01 Čadca, na zmenu zariadenia a určenie výživného rodičom, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletým M. K., H.. XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, 033 01 Liptovský Hrádok.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého M. K. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet zariadenia, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu malol. M. K. sumou 40,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet zariadenia, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ - ÚPSVaR Čadca žiadal súd, podaním došlým na súd 17.04.2020, aby nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým M. K., ktorá bude vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok a zároveň zaviazal rodičov prispievať na jeho výživu matku sumou 30 % zo sumy životného minima a otca sumou vo výške 40,- € mesačne, na účet zariadenia, od umiestnenia.

2. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že mal. M. K., nar. 18.12.2004 bol dňa 06.04.2017 na základe Uznesenia Okresného súdu v Čadci o nariadenie neodkladného opatrenia, č. k. 11P/21/2017-20 zo dňa 03.04.2017 umiestnený do Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody a následne na základe Rozsudku Okresného súdu v Čadci, č. k. 9P/22/2017-80 zo dňa 26.06.2018, právoplatného dňa 24.08.2018 bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým, ktorá je do dnešného dňa vykonávaná v spomínanom zariadení.

Na začiatku sa maloletý adaptoval v zariadení s problémami a precitlivenými reakciami na svoju osobu. Medzi rovesníkmi nebol obľúbený, v správaní boli viditeľné konfliktné prejavy. Vo vzťahu k dospelým

sa striedala jeho spolupráca podľa momentálnej nálady - ak bol v psychickej pohode, dokázal pracovať veľmi pekne a dospelých rešpektoval, ak bol však rozladený, dokázal narušiť atmosféru v triede na pomerne dlhý čas. Napriek tomu chlapec patril k najlepším žiakom v triede, s veľmi dobrými vyučovacími výsledkami. Postupne bolo viditeľné zlepšenie v jeho správaní, M. začal akceptovať systém, pravidlá a autority v zariadení. Snažil sa o dobré vzťahy s rovesníkmi aj dospelými.

Počas poslednej návštevy maloletého M. v zariadení im sociálna pracovníčka uviedla, že M. nemá vážne výchovné problémy, rešpektuje autority a dodržiava interný poriadok reedukačného centra. Ukončil 9. ročník ZŠ, vyučovacie výsledky chlapca sú dobré. Matka sa s maloletým nekontaktuje, M. je v telefonickom kontakte iba so starou matkou, ktorá ho nemôže navštíviť osobne vzhľadom k jej nepriaznivému zdravotnému stavu.

Reedukačné centrum Mlynky - Biele Vody nás oslovilo so žiadosťou na zmenu zariadenia pre maloletého M., ktorá by sa mala zrealizovať od nového školského roka 2020/2021, teda od 01.09.2020. Z návrhu zariadenia vyplynulo, že maloletý M. má upokojené správanie, ktoré vie viac kontrolovať a korigovať, naďalej sa snaží o dobré vzťahy s deťmi aj dospelými. Reedukačný proces u M. splnil svoj účel a jeho správanie je usmerniteľné bežnými pedagogickými postupmi.

Vzhľadom k tomu, že je u maloletého badať pozitívnu osobnostnú zmenu, ale aj z hľadiska väčších možností štúdia na strednej škole pokiaľ by bol v starostlivosti centra pre deti a rodiny, odporúčajú zmenu zariadenia.

Úrad zisťoval možnosti prijatia maloletého M. do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok nakoľko je v ich starostlivosti M. brat, maloletý Z. K., nar. XX.XX.XXXX a je v záujme detí, aby boli medzi nimi zachované súrodenecké väzby. Riaditeľstvo CDR vyhovel ich žiadosti o prijatie.

Otec, Q. S., nar. XX.XX.XXXX s matkou dieťaťa nežije, zdržiava sa dlhodobo v zahraničí. S úradom, so zariadením ani so svojim synom nie je žiadnym spôsobom v kontakte. Vyživovaciu povinnosť si plní riadne.

Matka, N. K., nar. XX.XX.XXXX žije so svojim druhom E. N. a jeho matkou B. N. v 3 - izbovom byte. Hygiena v domácnosti je na nízkej úrovni. Matka so svojim partnerom pravidelne požívajú alkoholické nápoje. Okrem maloletého M. má ešte dvoch plnoletých synov, maloletého syna Z. K. (zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok) a maloletú dcéru E. N. (zverená do starostlivosti Detského centra Slovensko - Ružomberok).

V rodine maloletého v súčasnosti nie sú podmienky na riadnu starostlivosť a výchovu a nie je nikto, komu by mohol byť maloletý M. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti.

Vzhľadom na uvedené sa domnievajú, že pobyt menovaného v reedukačnom centre splnil svoj účel, M. je schopný svoje správanie kontrolovať a korigovať. Je v záujme maloletého, aby bol premiestnený do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, kde by bol v kontakte aj so svojim bratom Z. a mal by lepšie možnosti v profesijnom uplatnení, navrhujú preto súdu, aby v záujme maloletého dieťaťa bolo návrhu vyhovené.

3. V priebehu konania podal navrhovateľ návrh o vydanie neodkladného opatrenia, ktorému súd vyhovel a uznesením sp. zn. 5P/28/2020-27 zo dňa 24.07.2020 vydal neodkladné opatrenie, ktorým nariadil RC Mlynky - Biele Vody, odovzdať maloletého M. K. do zariadenia Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, zároveň určil rodičom prispievať na jeho výživu - matke sumou 30 % zo sumy životného minima, otcovi sumou 40,- € mesačne. Na základe tohto neodkladného opatrenia bol maloletý umiestnený do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok.

4. Navrhovateľ v konaní pripojil tieto dôkazy:

- návrh Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody na zmenu zariadenia u maloletého M. K.,
- súhlas CDR Liptovský Hrádok s umiestnením maloletého dieťaťa do ich starostlivosti.

5. Zo správy od CDR Liptovský Hrádok o psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji maloletého M. súd zistil, že maloletý si na nové prostredie zvykol veľmi rýchlo, adaptačný proces prebehol bez problémov, jeho psychický vývin je ovplyvnený zložitou životnou situáciou a to opakovanými presunmi medzi zariadeniami, ktoré u neho viedli k pocitu bazálnej neistoty, súčasne však túži po prijatí, blízkom vzťahu, avšak je ovplyvnený aj správaním sa partie, jeho osobnosť je vo vývine, emotívne labilná. Maloletý je od školského roka 2020/21 študentom prvého ročníka SOŠ stavebnej, v odbore inštalatér, patrí k priemerným žiakom. Maloletý je v telefonickom kontakte so svojou matkou a jej druhom, taktiež so svojím bratom C. a Q.. Pobyt v rodinnom prostredí je jeho veľkou túžbou, avšak matka v tomto smere nespokupracuje, maloletý prejavuje záujem o pobyty u brata C.. Maloletý má

nastavenú psychofarmatickú liečbu, ktorá je postupne znižovaná, je pracovitý, vo voľnom čase brigáduje, navštevuje fitnesscentrum. Jeho matka je dlhodobo PN, otcov pobyt je neznámy.

6. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti jednotlivých účastníkov konania, ktorí súhlasili s tým, aby súd konal v ich neprítomnosti, nakoľko od 01.01.2021 je na Slovensku vyhlásený núdzový stav, zákaz vychádzania, takže jednotliví účastníci by sa nemohli dostaviť ani na pojednávanie.

7. Kolízna opatrovníčka vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že úrad vykonal šetrenie v danom zariadení, bolo zistené, že maloletý M. sa adaptoval bez problémov, v skupine je so svojím starším bratom Z.. Navštevuje prvý ročník SOŠ stavebnej, odbor inštalatér, dosahuje priemerné vyučovacie výsledky, jeho správanie je v norme. Váži si, že je aktuálne v CDR, kde sú pravidlá voľnejšie, ako v reedukačnom centre, uviedol, že je tu spokojný, chce tam zostať, doporučujú súdu, aby návrhu vyhovel. Taktiež matka súhlasí s týmto návrhom a odporúča súdu rozhodnúť v zmysle tohto návrhu.

8. Centrum vo svojom písomnom vyjadrení sa uviedlo, že súhlasí so zmenou nariadenia, navrhuje, aby bola u nej vykonávaná ústavná starostlivosť s tým, že matke bude určené minimálne výživné a otcovi výživné vo výške 40,- € mesačne.

9. Okresná prokurátorka súhlasila s uskutočnením pojednávania bez ich prítomnosti, žiadala návrhu vyhovieť.

10. Podľa § 54 Zákona o rodine

(1)

Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2)

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b)

rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c)

uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> nevedlo k náprave alebo

d)

rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3)

Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4)

Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo podľa § 56 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5)

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 62 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine

(1)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2)

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3)

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.¹³⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>

(4)

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5)

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že pobyt maloletého M. v RC Mlynky - Biele Vody splnil svoj účel, maloletý je t.č. schopný svoje správanie kontrolovať a korigovať, takže bolo v jeho záujme, aby bol premiestnený do CDR Liptovský Hrádok, čo sa uskutočnilo na základe vydaného neodkladného opatrenia, kde má maloletý svojho brata, taktiež lepšiu možnosť v profesijnom uplatnení. Maloletý v školskom roku 2020/21 nastúpil na Strednú odbornú školu stavebnú v Liptovskom Mikuláši v odbore inštalatér, v príprave na vyučovanie je samostatný, patrí k priemerným žiakom. Maloletý sa sám v zariadení vyjadril, že je tu spokojný, chce tu zostať, veľmi dobre sa tu adaptoval, rešpektuje authority, váži si, že je aktuálne v CDR a preto súd návrhu vyhovel v celom rozsahu.

12. Vzhľadom na príjmové a majetkové pomery rodičov súd určil matke vyživovaciu povinnosť, nakoľko je dlhodobo PN, vo výške 30 % zo sumy minimálneho výživného a otcovi v sume 40,- € mesačne.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolanie je možné podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Čadca písomne dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.